

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N j E

**o koncentraciji privrednog subjekta Sarajevska pivara d.d. Sarajevo
i privrednog subjekta Oslobođenje d.d. Sarajevo**

Sarajevo
Novembar, 2007. godine

Broj:01-01-26-016-29-II/07
Sarajevo, 22.11.2007. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. stav (1) tačka d), člana 43. stav (2), a u vezi sa čl. 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07) i člana 193. stav 2. Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», broj 29/02), a po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, broj: 01-01-26-016-II/07 od dana 23.05.2007. godine, za ocjenu dopuštenosti koncentracije privrednog subjekta Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, 71000 Sarajevo, i privrednog subjekta Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće, na 54. (pedesetčetvrti) sjednici održanoj dana 22.11.2007. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu izdavanja i prometa dnevnih novina i periodičnih magazina /časopisa u Bosni i Hercegovini, nastala kupovinom većine dionica u privrednom subjektu Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo, od strane privrednog subjekta Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, 71000 Sarajevo.
2. Zbog nepodnošenja prijave namjere koncentracije u Zakonom predviđenom vremenskom roku, izriče se novčana kazna privrednom subjektu Sarajevska pivara d.d. Sarajevo u visini od 250.000,00 KM (dvijestotinedesethiljada) koju je dužan platiti u roku od 8 dana, od dana prijema ovog Rješenja.
3. Ovo Rješenje je konačno i upisuje se u Registar koncentracija.
4. Ovo Rješenje biće objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće na osnovu javno dostupnih informacija je došlo do saznanja da postoji osnovana sumnja o provođenju koncentracije između privrednog subjekata Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Sarajevska pivara) i privrednog subjekta Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Oslobođenje).

U cilju provjere podataka Konkurencijsko vijeće je dobilo podatke od Federalnog ministarstva finansija – Porezne uprave Federacije BiH – Središnji ured Sarajevo, Husrefa Redžića 4, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Poreska uprava Federacije BiH), te Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine, Maršala Tita 62/II, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Registar vrijednosnih papira Federacije BiH), koji se odnose na finansijske pokazatelje poslovanja privrednog subjekta Oslobođenje odnosno na vlasničku strukturu.

Prema podacima Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine privredni subjekt Sarajevska pivara je u nekoliko transakcija kupio ukupno (...)***¹ dionica, odnosno stekao 56,8871% vlasničkog udjela u privrednom subjektu Oslobođenje, te je na taj način preuzeo većinsku kontrolu nad privrednim subjektom Oslobođenje, u skladu sa članom 12. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Prema podacima Poreske uprave Federacije BiH privredni subjekti učesnici predmetne koncentracije u 2005. godini (godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji) su ostvarili ukupne godišnje prihode iznad 5.000.000,00 KM.

Konkurencijsko vijeće analizom navedenih podataka je utvrdilo da predmetna koncentracija nije prijavljena, u smislu člana 16. stav (1) Zakona odnosno nije provedena u skladu sa odredbama Zakona, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, dana 23.05.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-II/07, u smislu člana 32. Zakona.

Konkurencijsko vijeće je dostavilo učesnicima koncentracije Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, u skladu sa članom 33. stav (1) Zakona, te dalo vremenski rok od 20 dana, za dostavljanje potrebnih podataka i dokumentacije, u skladu sa članom 33. stav (1) Zakona.

Tražene podatke i dokumentaciju privredni subjekt Sarajevska pivara je dostavio Konkurencijskom vijeću u nekoliko podnesaka (dana 06.06.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-9-II/07, dana 21.06.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-11-II/07, dana 27.06.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-13-II/07, dana 04.07.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-16-II/07, dana 24.07.2007. godine pod brojem: 01-01-26-016-22-II/07, dana 22.10.2007. godine pod brojem 01-01-26-016-25-II/07, dana 25.10.2007. godine pod brojem 01-01-26-016-27-II/07 i dana 31.10.2007. godine pod brojem 01-01-26-016-28-II/07).

Konkurencijsko vijeće je na osnovu člana 16. stav (3) Zakona, dana 28.05.2007. godine u dnevnim novinama objavilo Obavještenje o pokretanju postupka po službenoj dužnosti za ocjenu dopuštenosti koncentracije. U ostavljenom roku od 15 dana Konkurencijsko vijeće nije primilo ni jedan pisani komentar u vezi sa predmetnom koncentracijom.

U postupku ocjene predmetne koncentracije utvrđene su sljedeće činjenice:

1. Učesnici koncentracije

Učesnici predmetne koncentracije su privredni subjekt Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, Sarajevo, i privredni subjekt Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, Sarajevo.

1.1. Privredni subjekt Sarajevska pivara

Privredni subjekt Sarajevska pivara d.d. Sarajevo, Franjevačka 15, Sarajevo, upisan je u sudski registar Rješenjem broj: UF/I-508/2001 od dana 10.04.2001. godine kod Kantonalnog suda Sarajevo, matični broj subjekta upisa: 1-1737. Osnovna djelatnost privrednog subjekta Sarajevska pivara je proizvodnja i promet piva i bezalkoholnih pića.

Prema podacima dobijenim od Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine, na dan 22.06.2007. godine većinski vlasnik privrednog subjekta Sarajevska pivara je fizičko lice, gosp. Hilmo Selimović, (...)**, (...)**, 71000 Sarajevo, sa 69,1140% ukupnih dionica, dok su ostali vlasnici (Tabela 1.):

---

¹ (...)**- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Tabela 1.

Rb	Naziv vlasnika	Vlasnički udio
1.	Pivovarna Union d.d. Ljubljana	12,0000%
2.	MIMS d.o.o Sarajevo	5,0102%
3.	Euro Treuhand AG, Lihtenštajn	1,7884%
4.	Raiffeisen Bank d.d Sarajevo	1,1909%
5.	Ostali (mali dioničari)	10,8965%

Prema podacima Registra vrijednosnih papira Federacije BiH, privredni subjekt Sarajevska pivara preko 10,0% vlasničkog udjela u osnovnom kapitalu ima u privrednim subjektima (Tabela 2.), na dan 28.06.2007. godine:

Tabela 2.

Rb	Naziv privrednog subjekta	Udio u osnovnom kapitalu
1.	BNT Holding d.d. Novi Travnik	16,0116%
2.	Klas d.d. Sarajevo	43,8840%
3.	IF Naprijed d.d. Sarajevo	14,4885%
4.	Oslobođenje d.d. Sarajevo	56,8871%
5.	Pivara Tuzla d.d. Tuzla	18,8752%
6.	Sprind d.d. Rajlovac	68,1543%

Takođe, prema podacima od učesnika koncentracije privredni subjekt Sarajevska pivara ima 40,00% vlasničkog udjela u privrednom subjektu Max Music Company d.o.o. Sarajevo, koji je izdavač dnevnih novina SAN-Sarajevo, dok 60,0% vlasničkog udjela ima fizičko lice gosp. Ganić Miralem.

1.2. Privredni subjekt Oslobođenje

Privredni subjekt Oslobođenje d.d. Sarajevo, Džemala Bijedića 185, 71000 Sarajevo, upisan je u sudski registar Rješenjem broj: UF/I-4599/00 od dana 13.09.2001. godine kod Kantonalnog suda Sarajevo, matični broj subjekta upisa je 1-6546. Osnovna djelatnost privrednog subjekta Oslobođenje je izdavanje i promet dnevnih novina, periodičnih časopisa i magazina.

Prema podacima Registra vrijednosnih papira BiH, vlasničku strukturu privrednog subjekta Oslobođenje čine sljedeći privredni subjekti (Tabela 3) :

Tabela 3.

Rb	Naziv privrednog subjekta	Vlasnički udio
1.	Sarajevska pivara d.d. Sarajevo	56,8871%
2.	Fabrika duhana Sarajevo d.d. Sarajevo	40,7569%
3.	Klas d.d. Sarajevo	1,5388%
4.	Ostali dioničari	0,8172%

Privredni subjekt Oslobođenje nema većinsko vlasništvo u drugim privrednim subjektima u Bosni i Hercegovini.

2. Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov predmetne koncentracije je kupovina većine dionica privrednog subjekta Oslobođenje od strane privrednog subjekta Sarajevska pivara na Sarajevskoj berzi.

Prema podacima privrednog subjekta Sarajevska pivara i Registra vrijednosnih papira Federacije BiH, privredni subjekt Sarajevska pivara kupovinu dionica privrednog subjekta Oslobođenje je vršio sukcesivno (Tabela 4.) i to:

Tabela 4.

Rb.	Datum kupovine	Broj kupljenih dionica	Broj kupljenih dionica	Način kupovine
1.	do 24.08.2006.	(..)**	4,5847%	sarajevska berza
2.	24.08.2006.	(..)**	1,6662%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
3.	31.08.2006.	(..)**	0,0435%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
4.	05.09.2006.	(..)**	1,3690%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
5.	05.09.2006.	(..)**	1,2979%	Brokerska kuća Palisaen, Sarajevo
6.	06.09.2006.	(..)**	24,4304%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
7.	07.09.2006.	(..)**	0,6484%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
8.	11.09.2006.	(..)**	14,5786%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
9.	11.09.2006.	(..)**	0,8405%	brokerska kuća Palisaen, Sarajevo
10.	12.09.2006.	(..)**	3,2560%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
	UKUPNO	(..)**	52,7152%	
11.	13.09.2006.	(..)**	3,5436%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
12.	14.09.2006.	(..)**	0,1125%	brokerska kuća Aw Broker, Sarajevo
13.	24.10.2006.	(..)**	0,5158%	tender ponuda
	UKUPNO	(..)**	56,8871%	

Konkurencijsko vijeće je analizom podataka (Tabela 4.) o kupovini dionica privrednog subjekta Oslobođenje od strane privrednog subjekta Sarajevska pivara utvrdilo da privredni subjekt Sarajevska pivara je postao većinski vlasnik privrednog subjekta Oslobođenje na dan 12.09.2006. godine, kada je stekao (..)** dionice odnosno 52,7152% vlasničkog udjela. Nakon toga, privredni subjekt Sarajevska pivara je kupovinom dodatnih dionica privrednog subjekta Oslobođenje postao vlasnik ukupno (..)** dionice, odnosno 56,8871% vlasničkog udjela.

Pravni oblik predmetne koncentracije je sticanje kontrole od strane jednog privrednog subjekta nad drugim kupovinom većine dionica, u skladu sa članom 12. stav (1) tačka b) Zakona.

3. Ukupan prihod učesnika predmetne koncentracije

Ukupni godišnji prihodi privrednih subjekta učesnika koncentracije, na dan 31.12.2005. godine (Tabela 5.) iznose:

Tabela 5.

	Sarajevska pivara	Oslobođenje
Svijet	---	---
Bosna i Hercegovina	između 51- 92 miliona KM	između 5,5- 7 miliona KM

Konkurencijsko vijeće iz navedenih podataka (Tabela 4.) je utvrdilo da su privredni subjekti učesnici predmetne koncentracije ostvarili ukupan godišnji prihod preko 5.000.000,00 KM po završnom računu, u godini koja je prethodila koncentraciji, te su obavezni podnijeti prijavu namjere koncentracije, u smislu člana 14. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji, s obzirom da su ispunjeni kriterijumi ukupnog godišnjeg prihoda, ostvarenog prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine, svakog od najmanje dva učesnika koncentracije.

Analiza relevantnog tržišta

Članom 3. Zakona i čl. 4., 5. i 6. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06), relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda ili usluga koji su predmet djelovanja privrednih subjekata na određenom geografskom tržištu.

Relevantno tržište proizvoda je tržište izdavanja i prometa dnevnih novina i periodičnih magazina /časopisa. Relevantno geografsko tržište za ovu koncentraciju je Bosna i Hercegovina, jer se izdavanje i promet dnevnih novina i periodičnih magazina /časopisa obavlja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je kao relevantno tržište za predmetnu koncentraciju utvrdilo tržište izdavanja i prometa dnevnih novina i periodičnih magazina /časopisa na teritoriji Bosne i Hercegovine.

U cilju analize relevantnog tržišta korišteni su podaci dostavljeni od strane privrednih subjekata Sarajevska pivara i Oslobođenje, te podaci agencije «Mareco Index Bosnia Gallup International», Trampina 12, Sarajevo.

Tržišni udio učesnika koncentracije i njihovih glavnih konkurenata na relevantnom tržištu izdavanja i prodaje dnevnih novina u 2005. godini (Tabela 6.) iznosi:

Tabela 6.

Rb	Dnevne novine	Tržišni udio
1.	Dnevni Avaz, Bosna i Hercegovina	40,00%
2.	Oslobođenje, Bosna i Hercegovina	16,00%
3.	Glas Srpske, Bosna i Hercegovina	8,00%
4.	Nezavisne novine, Bosna i Hercegovina	4,00%
5.	Blic, Republika Srbija	4,00%
6.	Dnevni list, Bosna i Hercegovina	3,00%
7.	Večernje novosti, Republika Srbija	3,00%
8.	Ostali	22,00%
	UKUPNO	100,00%

Tržišni udio učesnika koncentracije i njihovih glavnih konkurenata na relevantnom tržištu prodaje periodičnih magazina /časopisa u 2005. godini (Tabela 7.) iznosi:

Tabela 7.

Rb	Magazini /časopisi /zemlja porijekla	Tržišni udio
1.	Azra, Bosna i Hercegovina	14,00%
2.	Glorija, Republika Hrvatska	12,00%
3.	Dani, Bosna i Hercegovina	9,00%
4.	Slobodna Bosna, Bosna i Hercegovina	7,00%
5.	Express, Bosna i Hercegovina	5,00%
6.	Auto časopisi	4,00%
7.	Svet, Republika Srbija	4,00%
8.	Novi Reporter, Bosna i Hercegovina	3,00%
9.	Cosmopolitan	3,00%
10.	Sport, Bosna i Hercegovina	3,00%
11.	Mila, Republika Hrvatska	2,00%
12.	Ljepota i zdravlje, Bosna i Hercegovina	2,00%

13.	Max magazin, Bosna i Hercegovina	1,00%
15.	Ostali (Plus max i dr.)	31,00%
UKUPNO		100,00%

Prema navedenim podacima (Tabela 7.) privredni subjekt Oslobođenje je bio prisutan na relevantnom tržištu prodaje periodičnih magazina /časopisa sa tržišnim udjelom od 1,00% putem Max magazin te ispod 1,00% prodajom časopisa Plus max.

Privredni subjekt Oslobođenje distribuciju svojih prizvoda u Bosni i Hercegovini, vrši preko vlastite i ugovorene distribucije. Vlastitom distribucijom snabdjevaju šire područje Kantona Sarajevo i područje na relaciji Sarajevo-Doboj-Banja Luka, dok ostalu distribuciju obavljaju komisionari (12 u Federaciji Bosne i Hercegovine i 6 u Republici Srpskoj).

Iz navedenih podataka (Tabele 6. i 7.) proizilazi da su učesnici koncentracije na relevantnom tržištu znatno ispod tržišnog udjela od 40,0%, kojim se pretpostavlja da privredni subjekt može imati dominantan položaj, u smislu člana 9. Zakona.

4. Procjena predmetne koncentracije

U skladu sa članom 17. Zakona, Konkurencijsko vijeće je izvršilo analizu pozitivnih i negativnih efekata namjeravane koncentracije odnosno razmotrilo sve relevantne činjenice koje su dostavili učesnici u predmetnoj koncentraciji, kao i podatke koje je Konkurencijsko vijeće dobilo od nadležnih institucija, te ocijenilo da se ovom koncentracijom ne stvara, odnosno ne jača dominantan položaj na relevantnom tržištu izdavanja i prometa dnevnih novina, periodičnih magazina /časopisa na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Prema podacima (Tabele 6. i 7.) o tržišnim udjelima učesnika koncentracije i njihovih konkurenata, vidljivo je da na relevantnom tržištu postoji jaka konkurencija, te predmetnom koncentracijom ne dolazi do promjena tržišnih udjela jer privredni subjekt Sararajevska pivara ne djeluje na relevantnom tržištu.

5. Novčana kazna

Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da predmetna koncentracija predstavlja koncentraciju u smislu člana 12. stav (1) tačka b) pod 3) i člana 14. stav (1) tačka b) Zakona, te je privredni subjekt Sarajevska pivara bio dužan u zakonskom roku dostaviti prijavu namjere koncentracije, u skladu sa članom 16. stav (1) istog Zakona.

Konkurencijskom vijeću, kao organu nadležnom za spovođenje zaštite tržišne konkurencije, nije podnesena prijava namjere koncentracije od strane privrednog subjekta Sarajevska pivara i privrednog subjekta Oslobođenje, iako su bili ispunjeni Zakonom propisani uslovi da se takva koncentracija prijavi.

Konkurencijsko vijeće, u smislu člana 49. stav (1) tačka b) Zakona može izreći novčanu kaznu do 1,00% od ukupnog prihoda iz predhodne godine poslovanja privrednom subjektu za kršenje odredbi člana 16. stav (1) Zakona.

Prilikom određivanja visine novčane kazne, Konkurencijsko vijeće imalo je u vidu da je obaveza prijave predmetne koncentracije nastupila dana 12.09.2006. godine, sa krajnjim rokom za podnošenje prijave do dana 20.09.2006. godine, a da je Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti Konkurencijsko vijeće donijelo dana 23.05.2007. godine, odnosno osam mjeseci i tri dana od poslednjeg dana roka za podnošenje prijave namjere koncentracije. Takođe, ni u periodu od nastanka obaveze prijave namjere koncentracije pa do donošenja Zaključka o pokretanju postupka po službenoj dužnosti od strane Konkurencijskog

vijeća, privredni subjekt Sarajevska pivara nije podnio prijavu namjere koncentracije, čime bi se pokazala spremnost za poštivanje odredbi Zakona.

Takođe, u obzir je uzeta i činjenica da je važeći Zakon stupio na snagu dana 27.07.2005. godine, to znači da je bio na snazi gotovo četrnaest mjeseci u vrijeme provođenja predmetne koncentracije od strane privrednog subjekta Sarajevska pivara. Konkurencijsko vijeće smatra da je privredni subjekt Sarajevska pivara imao dovoljno vremena da se upozna sa odredbama istog i izvrši obavezu prijave namjere koncentracije u skladu sa Zakonom.

Nadalje, Konkurencijsko vijeće uzelo je u obzir i činjenicu da privredni subjekt Sarajevska pivara provođenjem predmetne koncentracije ima namjeru izvršiti sanaciju i konsolidaciju privrednog subjekta Oslobođenje (koji se niz godina nalazi u finansijskoj krizi i koja je neizbježno vodila stečaju) te da će poboljšati kvalitet proizvoda iz registrovane djelatnosti, što će za posljedicu imati bolji kvalitet relevantnih proizvoda i bolje zadovoljenje potreba krajnjeg potrošača.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je izreklo novčanu kaznu privrednom subjektu Sarajevska pivara u iznosu od 250.000,00 KM, što predstavlja oko (..)** od ukupnog ostvarenog godišnjeg prihoda u 2005. godini.

6. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba. Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog Rješenja, odnosno od dana njegovog objavljivanja.

Predsjednik

Sanja Božić